

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سلسله آداب اسلامي ۲۱

آداب شب زفاف

پاکستان از کتاب (آداب الزفاف) علامہ البانی

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين، والعاقبة للمتقين،
ولا عدوان الا على الظالمين، والصلاة والسلام
على محمد الذي ارسله ربه رحمه للعالمين و
على آله و صحبه اجمعين.

۱- مستحب است داماد با همسرش ملاطفت کند مثلاً به
او شربت و شیرینی و مانند آن بدهد؛ به دلیل حدیث
اسماء بنت یزید : (**إني قينت عائشة لرسول الله
صلى الله عليه وسلم ، ثم جئته فدعوته
لجلوتها، فجاء فجلس إلى جنبها، فأتى بعس
لبن، فشرب ثم ناولها النبي صلى الله عليه
وسلم فخفضت رأسها واستحيت، قالت أسماء
: فانتهرتها و قلت لها، خذي من يد النبي صلى
الله عليه وسلم . قالت : فأخذت فشربت شيئاً**)
الحمیدی (۱/۱۷۹/۳۶۷).

«عایشه را برای پیامبر صلی الله علیه وسلم مزین کردم،
سپس نزد پیامبر صلی الله علیه وسلم رفتم، و او را برای
دخول بر عایشه دعوت کردم، آمد و کنار نشست، سپس
ظرفی بزرگ از شیر آورده شد، پیامبر صلی الله علیه وسلم
از آن خورد و به عایشه داد، عایشه سرش را پایین انداخت
و شرم کرد، اسماء گوید : بر سر او داد زدم و گفتم ظرف
شیر را از دست پیامبر صلی الله علیه وسلم بگیر. اسماء
گوید : عایشه شیر را گرفت و کمی از آن را خورد».

۲- یکی دیگر از سنت‌های زفاف این است که داماد
دستش را روی پیشانی همسرش قرار دهد و بسم الله
بگوید و از خدا طلب برکت کند و دعایی را که در حدیث
زیر آمده است بخواند :

پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود :
(**إذا تزوج أحدكم امرأة، أو اشتري خادما، فليأخذ
بناصيتها، وليسم الله عزوجل و ليدع بالبركة، و
ليقل : اللهم إني أسألك من خيرها وخير ما
جبلتها عليه، و أعوذ بك من شرها و شر ما
جبلتها عليه**) ابن ماجه (۱/۶۱۷/۱۹۱۸).

«هرگاه یکی از شما زنی را به ازدواج خود درآورد یا
خادمی را خرید، دست بر پیشانی‌اش بگذارد و بسم الله
بگوید و برای او از خدا طلب برکت کند، و بگوید :
(**اللهم إني أسألك من خيرها و خير ما جبلتها
عليه، و أعوذ بك من شرها و شر ما جبلتها عليه**)
یعنی : خداوندا! خیر او و خیر آنچه در او آفریده‌ای را از
تو می‌خواهم و به تو از شر او و شر آنچه در او آفریده‌ای
پناه می‌برم».

۳- سنت است دو رکعت نماز با هم بخوانند چون این کار
از سلف نقل شده و دو اثر در این باره آمده است :
- از ابوسعید مولای ابواسید روایت است : (**تزوجت و أنا
مملوك فدعوت نفرا من أصحاب النبي صلى الله
عليه وسلم فيهم ابن مسعود و أبوذر
وحذيفة، قال : و أقيمت الصلاة، قال : فذهب أبو
ذر ليتقدم، فقالوا : إليك قال : أو كذلك؟ قالوا :
نعم، قال : فتقدمت بهم و أنا عبد مملوك، و
علموني، فقالوا : إذا دخل عليك أهلك فصل
ركعتين، ثم سل الله من خير ما دخل عليك، و
تعوذ به من شره ثم شأنك و شأن أهلك**) . ابن
ابی شیبہ (۴/۳۱۱).

«در حالیکه برده بودم ازدواج کردم، جماعتی از اصحاب پیامبر صلی الله علیه وسلم را دعوت نمودم که در میان آنان ابن مسعود، ابوذر و حذیفه حضور داشتند، (ابوسعید) گوید: برای نماز اقامه گفته شد، ابوذر جلو رفت تا پیشنماز شود. (به من) گفتند: تو امامت کن، (ابوسعید) گفت: من امامت کنم؟ گفتند بله، گفت: در حالی که برده بودم امام شدم، آنان به من یاد دادند و گفتند: هرگاه همسرت بر تو وارد شد، دو رکعت نماز بخوان سپس از خداوند خیر آنچه به خانه تو وارد شده را بخواب و از شر او به خداوند پناه ببر سپس به کار خود و خانواده‌ات مشغول شو».

– از شقیق روایت است که مردی بنام ابو حریز آمد و گفت: من با دختری جوان ازدواج کرده‌ام و می‌ترسم که کینه مرا به دل بگیرد، عبدالله بن مسعود گفت: (**إِنْ الْإِلْفَ مِنْ اللَّهِ وَالْفَرْقَ مِنَ الشَّيْطَانِ يَرِيدُ أَنْ يَكْرِهَ إِلَيْكُمْ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ، فَإِذَا أَتَيْتَكَ فَأَمْرُهَا أَنْ تَصَلِيَ وَرَاءَكَ رُكْعَتَيْنِ**) «الفت از خداوند و کینه از شیطان است که می‌خواهد آنچه که خداوند برای شما حلال کرده را بد جلوه دهد، پس هرگاه همسرت نزد تو آمد به او بگو که پشت سرت دو رکعت نماز بخواند»، در روایتی دیگر از ابن مسعود آمده است: و بگو: (**اللَّهُمَّ بَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَبَارِكْ لِي فِيهِمْ**) «اللهم اجمع بیننا ما جمعت بخیر و فرق بیننا إذا فرقت إلى خیر».

ابن ابی شیبہ (۴/۳۱۲).
«خداوند! اهل و عیالم را برایم مبارک گردان و مرا نیز برای آنها مبارک گردان. خداوند! تا آنگاه که در باهم بودن ما

خیر هست، ما را با هم جمع کن، و هرگاه در جدایی مان خیر باشد بین ما جدایی بیافکن».

۴- سنت است که در هنگام آمیزش بگوید: **بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا**، بسم الله الرحمن الرحيم. بار الها! ما را از (شر) شرطان نگهدار، و اولادها ی که بما عطا م کنی از (شر) شرطان نگهدار.»، پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: **(فَإِنْ قَضَىٰ بَيْنَهُمَا وَلَدٌ لَّنْ يَضُرَّهُ الشَّيْطَانُ أَبَدًا)** «اگر کودکی از آن دو متولد شود، شیطان هرگز به او ضرر نمی‌رساند». متفق علیه

مرد می‌تواند در محل نسل، و از هر طرفی که بخواهد، از جلو یا از پشت (فقط در محل نسل)، با همسرش آمیزش کند. خداوند متعال می‌فرماید:

﴿نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ﴾ (بقره: ۲۲۳)

«زنان شما محل بذرافشانی شما هستند پس از هر راهی که می‌خواهید به آن محل درآیید». (و زناشویی نمائید به شرط آنکه از موضع نسل تجاوز نکنید) یعنی هر طور که خواستید از جلو یا از عقب (به شرطی که در محل نسل باشد).

از جابر رضی الله عنه روایت است: (**كَانَتِ الْيَهُودُ تَقُولُ، إِذَا أَتَى الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ مِنْ دُبُرِهَا فِي قَبْلِهَا كَانَ الْوَلَدُ أَحُولَ فَنَزَلَتْ: ﴿نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ﴾**)

«یهود می‌گفتند: اگر مردی از پشت در محل نسل با همسرش جماع کند، بچه احول (چپ چشم) خواهد شد، پس این آیه نازل شد: **﴿نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ﴾** «زنان شما محل بذرافشانی شما هستند پس از هر راهی که می‌خواهید به آن درآئید (به شرط آنکه از موضع نسل تجاوز نکنید)». متفق علیه

از ابن عباس رضی الله عنه روایت است: (**كَانَ هَذَا الْحَيُّ مِنَ الْأَنْصَارِ وَ هُمُ أَهْلُ وَثْنٍ مَعَ هَذَا الْحَيِّ مِنَ الْيَهُودِ وَ هُمُ أَهْلُ كِتَابٍ وَ كَانُوا يَرُونَ لَهُمْ فَضْلًا عَلَيْهِمْ فِي الْعِلْمِ، فَكَانُوا يَقْتَدُونَ بِكَثِيرٍ مِنْ فَعْلِهِمْ، وَ كَانَ مِنْ أَمْرِ أَهْلِ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَأْتُوا النِّسَاءَ إِلَّا عَلَى حَرْفٍ، وَ ذَلِكَ أَسْتَرٌ مَا تَكُونُ الْمَرْأَةُ، فَكَانَ هَذَا الْحَيُّ مِنَ الْأَنْصَارِ قَدْ أَخَذُوا بِذَلِكَ مِنْ فَعْلِهِمْ، وَ كَانَ هَذَا الْحَيُّ مِنْ قَرِيبِ يَشْرَحُونَ النِّسَاءَ شَرْحًا مُنْكَرًا، وَ يَتَلَذَّذُونَ مِنْهُنَّ مَقْبَلَاتٍ وَ مَدْبِرَاتٍ وَ مُسْتَلْقِيَاتٍ، فَلَمَّا قَدِمَ الْمُهَاجِرُونَ الْمَدِينَةَ، تَزَوَّجَ رَجُلٌ مِنْهُمْ امْرَأَةً مِنَ الْأَنْصَارِ فَذَهَبَ يَصْنَعُ بِهَا ذَلِكَ، فَأُنْكَرَتْ عَلَيْهِ وَ قَالَتْ: إِنَّمَا كُنَّا نَوْتِي عَلَى حَرْفٍ، فَاصْنَعِ ذَلِكَ وَ إِلَّا فَاجْتَنِبِي، حَتَّى شَرَى أَمْرَهَا. فَبَلَغَ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ ﴿نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ﴾ أَيْ مَقْبَلَاتٍ وَ مَدْبِرَاتٍ وَ مُسْتَلْقِيَاتٍ، يَعْنِي بِذَلِكَ مَوْضِعَ الْوَلَدِ)**

[آداب الزفاف ۲۸]

«این قبیله انصار که بت پرست بودند با این قبیله یهود که اهل کتاب بودند در یک جا زندگی می‌کردند، انصار آنان

را در علم بر خودشان برتر می‌دانستند، و در کارهایشان به‌آنها اقتدا می‌کردند، یکی از کارهای اهل کتاب این بود که با همسرانشان از پهلوی جماع می‌کردند که در این حالت زن پوشیده‌تر است و این قبله از انصار در این کار از آنها تقلید می‌کردند ولی قریش زنانشان را در هنگام نزدیکی بیش از حد پهن می‌کردند و از جلو و عقب و پهلوی (فقط در محل نسل) از آنها لذت می‌بردند. وقتی مهاجرین به مدینه آمدند مردی از آنان با زنی از انصار ازدواج کرد و خواست این کار (پهن کردن) را با او انجام دهد، زن این کار او ناپسند دانست و گفت: رسم ما بر این است که از پهلوی نزدیکی شود، تو هم این کار را بکن، در غیر این صورت از من کناره گیر. این جریان بزرگ شد تا اینکه به پیامبر صلی الله علیه وسلم رسید و خداوند عزوجل این آیه را نازل کرد: ﴿نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَاَتُوا حَرْثَكُمْ اِنَّیْ

سِغَّتُمْ﴾ زنان شما محل بذرافشانی شما هستند پس از هر راهی که می‌خواهید (از جلو و عقب و پهلوی که منظور محل نسل است) به آنان درآیید.

برای مرد حرام است که در غیر محل نسل با همسرش جماع کند؛ چون پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: (من اُتی حائضا أو امرأه فی دبرها أو کاهنا فصدقه بما یقول، فقد کفر بما أنزل علی محمد)

«هر کسی با حائضی یا با زنی در غیر محل نسل جماع کند یا نزد کاهنی برود و او را تصدیق نماید، به آنچه بر محمد نازل شده کفر ورزیده است». [الإرواء ۲۰۰۶]

بر زن و مرد شایسته است که هدفشان از ازدواج پاکدامنی باشد تا خود را از آنچه خداوند حرام فرموده محافظت کنند، در اینصورت آمیزش صدقه برایشان نوشته می‌شود؛ به دلیل حدیث ابوذر رضی الله عنه :

(أَنَّ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِیِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ قَالُوا لِلنَّبِیِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، ذَهَبَ أَهْلُ الدُّثُورِ بِالْأَجُورِ، یَصْلُونَ كَمَا نَصَلِی، وَ یَصُومُونَ كَمَا نَصُومُ، وَ یَتَصَدَّقُونَ بِفَضْلِ أَمْوَالِهِمْ، قَالَ : أَوَلَيْسَ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ مَا تَصَدَّقُونَ؟ إِنْ بَکَلْتَ تَسْبِیْحَةً صَدَقَهُ، وَ بَکَلْتَ تَکْبِیرَةً صَدَقَهُ، وَ بَکَلْتَ تَهْلِيلَةً صَدَقَهُ، وَ بَکَلْتَ تَحْمِیدَةً صَدَقَهُ، وَ أَمَرَ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَهُ، وَ نَهَى عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَهُ، وَ فِی بَضْعٍ أَحَدُكُمْ صَدَقَهُ، قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيَّاتِی أَحَدُنَا شَهْوَتَهُ وَ یَکُونُ لَهُ فِیْهَا أَجْرٌ؟ قَالَ : أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا فِی حَرَامٍ أَكَانَ عَلَیْهَا وَزْرٌ؟ فَكَذَلِكَ إِذَا وَضَعَهَا فِی الْحَلَالِ كَانَ لَهُ أَجْرٌ) (مسلم)

«گروهی از اصحاب پیامبر صلی الله علیه وسلم به پیامبر گفتند، ای رسول خدا! ثروتمندان اجر و پاداش فراوانی دریافت می‌کنند؛ چراکه آنان مانند ما نماز می‌خوانند، روزه می‌گیرند، و (اضافه بر آن) از اموال اضافیشان صدقه می‌دهند. پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: آیا خداوند چیزی را برای شما قرار نداده که با آن صدقه بدهید؟ هر سبحان الله، الله اکبر، لا إله إلا الله و الحمد لله که می‌گویید برای شما صدقه محسوب می‌شود، امر به معروف و نهی از منکر صدقه است، و در نزدیکی با همسرانتان صدقه هست، گفتند: ای رسول خدا! یکی از ما شهوتش را برآورده می‌کند برایش اجر و پاداش هم هست؟ فرمود:

مگر ندانست که اگر آنرا از راه حرام برآورده کند، گناهکار می‌شود؟ پس به همین ترتیب اگر در راه حلال آنرا برآورده کند، اجر و پاداش دریافت می‌نماید».

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

وَأَخِرُ دَعْوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.